

resirana, sem skušal zadevo od več strani osvetliti. Zakaj za našo dolžnost smatram, da izide iz profesorskih krogov pobuda za to akcijo; prav tako pa se zavedam, da ni v naši moči, niti v našem delokrogu, te reforme izvesti. Za to pa so poklicani drugi interesirani faktorji: stariši, občinski zastopi, višje šolske oblasti in končno naši narodni zastopniki.

Časovnega toka in razvoja socialnih potreb ne moremo in ne smemo prezreti, če hočemo, da ne zaostanemo in ne trpimo škode. Proti tej struji plavati ali jo celo ustavljati, pa je nemogoče; zakaj močnejša je nego — mi.

Resolucija:

Odboru Društva slov. profesorjev se preveri naloga, da stopi v dotiko z odločilnimi krogi v svrhu ustanovitve realnih gimnazij v naših deželah.

DOPISI.

Iz kanalskega okraja.

Pogovor dveh prijateljev v Ajbi. — Dober dan, prijatelj, kako se imate v Ajbi? — Dragi moj! Tukaj prav slabo, revščina nas zelo stiska. — Kako to, saj ste prijeli dosejati toliko podpore tekoče in preteklo leto iz državnih sredstev za seno. Drugi od vseh teh podpor nismo nič prijeli razven par kvintalov otrobi. Čuda, odkod je to, saj ste občinarji kot drugi. Znano mi je, kako napredujete posebno ob času volitev, kako ste se trudili ob državnozbornih, deželnozbornih in občinskih volitvah. Nobeđen ni zоста!, da ste prišli do svojega cilja, in zdaj kaj imate za svoj trud; kakor se vidi, figo v žepu. Kakor se vidi, so prijeli podpore po večini posestniki v dobrem stanju, ki imajo tisočake na obrestih in še zraven štacimo, da razprodajo tisti ubogi sirki in otrobe, zraven pa še so letoš prijeli nekateri za seno čez tisoč K in preteklo jesen je rekel eden takih, da mora prodati tri kvintale ajde, ker vidi, da bo žetev dobra. V Ajbi pri 23 številkah je nismo imeli toliko kot en sam. — Dragi moj! Glej pri nas pa je drugo, kakšna je naša žival. Že toliko let se trudimo in troškov imamo dosti že za vodovod. Ako se nočejo usmiliti nas, naj se usmilijo vsaj uboge živali, ki toliko trpi. — Ako pojde tako naprej, že vemo, kaj imamo storiti ob prvi priliki! Kje je Gregorčič in njegovi trabanti, ki znajo tako lepo obljubovati pa nič izpolniti?

Skladovno cesto iz Avč proti Kalu prav skrbno delajo, do vasi Levpa je kmalu dovršena. Cenitev do Kala je tudi vže izvršena in celo Banjšice tudi vmes. Vsa čast g. podjetniku Debenjaku, ki skrbi in neutrudljivo dela, da bi stvar bila do roka končana.

V Avčah napravljajo vodovod, govorilo se je, da bode konec marca vse delo prav gotovo izvršeno, a, žalibog ljudje hodijo vedno mimo skoraj vže pripravljenih vodnjakov, ali takorekoč kakor sedaj govorijo pri »suhih koritih«, voda se še vedno iz teh ne izteka. Zakaj? — Občinski zastop bi se lahko nekaj za to pobrigal, da bi delo prizadeto podjetje izvršilo.

Uboga žival trpi radi hoje, ki mora še po stari navadi k napajalniku hoditi in po velikem blatu stopati, kar bi ne bilo treba. Blizu tani se nahaja takomenovani popotni napajalnik, ki je pa sedaj popolnoma pražen in suh. Čudno vendar, da se za to ničče ne zmeni, popraviti ali pa še to odstraniti. Prazno koito res nima pomena.

Iz komenskega okraja.

Iz Škrbine. — Dragi gospod urednik! Od nas ni bilo že več dni nikakega dopisa v Vašej cenjeni »Soči«. Ni misliti, da ni gradiva za list, ampak krivo je to, da kmetu-trpinu vedno čas primanjkuje. Pri nas bilo bi potrebno večkrat, da bi marsikatero debelo napisali o naših bogaljubnih (namreč z besedo) klerikalcih. Gotovo je znano čitateljem »Soče«, da je pri nas uzor čelaga (Kraša, izvzemši Komna, župnik, kateri gori za klerikalizem. On namreč bi naprednjake kar žive snedel. Gospod! Kragelju bode povedano, da s

tem počenjanjem prav nič ne opravi. Znanio nam je, da naprednjaki so mu zelo nepoti in se je pričel ogibati njih hiš. Pri pobiranju velikonočnih listkov še celo jajca se je bal zmešati v koš s čukovskimi. Najbrže za to, da bi ne ropotala, kaj ne da? Pa prav! Mu ni treba nikoli nič pobirati pri naprednjakih!! Našega g. župana pa hoče prezreti, in to je radi tega, ker noče klanjati tilnika pred njim.

Bili sta pred Vašim prihodom v Škrbino obe stranki, a bili sta le ob času volitev, pogledjte pa sedaj, še celo sosed sosedu niti na cesti ne pogleda. Opaža se ljudi v Vašej stranki, katere imate Vi za prve inteligente, ko gredo mimo naprednjaka, če je pri delu ne privošči mu starega reka - »dobro srečo - ali učite vi to? ko se sreča z naprednjakom, začne žvižgati. Ali mar mislite, da je tudi to izobrazba?

Vaš prihod v našo občino je prinesel s seboj vihar. Izjavili ste se pri oddajanju velikonočnih listkov, da od svojega dela ne odjenjate ter da vidite vspehe. Vidi se res v Vašej družbi vspehe, to se ne da tajiti, a kakšne. Sovraštvo do naprednjakov. Seveda po dr. Krekovem izreku: »v levo križ, v desno meč zoper liberalizem!«

Vi od svojega dela ne odjenjate, a tudi mi od svojega ne, začrtana je pot, po kateri imamo hoditi. Vaše preziranje naših ljudi nas nič ne straši, temveč nam daje poguma k nadaljnemu delu. Pri nas še nikdar nobeden dušni pastir ni hodil na sprehod s takimi mladiči kakor hodite Vi. Vi pa korakate ž njimi in zraven tega še trompeta, trompeta! S takim počenjanjem ni čuda, da pridete ob vglad. Svetovalo bi se, da bi bolje bilo, da bi stranke pustili bolj na stran. Za sedaj naj zadostuje, o priliki kaj več o novih utokih.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Rihemberga, dne 27. 5. 1912. — Imamo tudi v Rihembergu stranko S. L. S., ki se je v občinskem starešinstvu skrčila na 10 junakov. Že pri volitvi župana so pokazali ljubezen do ljudstva in tako tudi danes pri prvi starešinstveni seji. Hoteli so kar enostavno potisniti svojega tajnika županu, ki naj bi za županovim hrbtom in mogoče na račun župana kožle strešjal in morda še kaj drugega so hoteli. Ker pa ni obveljala njihova, so z raznim prostaskim zabavljanjem in krikom kakor purani rudeči zapustili občinsko dvorano. Tem pobožnim zastopnikom ni bilo do tega, da bi se bil rešil dnevi red, ki je obsegal toliko važnih točk v prid trpečemu ljudstvu. Tukaj »špegajte« se tisti »Oberreiterji« in drugi domači in tuji agitatorji stranke »Eseles«, med njimi tudi tisti Tone Frkač.

Iz goriške okolice.

Iz Št. Petra. — (Smrtna kosa.) Umrla je v terek babica Amalija Šavli. Pri kavi popoldne je prišlo slabo in ostala je mrtva. Bila je stara 59 let. Pokojnica je bila splošno priljubljena. Naj počiva v miru!

Družba sv. Cirila in Metoda.

Iz Krmina. — Podružnica sv. C. in M. v Krminu je poslala rodoljubom naslednjo prošnjo in upamo, da se isti vsi odzovejo. V slučaju, da smo katerega izpustili, naj blagovoli oprostiti, ker sprejmemo vsacega Slovence z veseljem. — Prošnja glasi: Vaše blagorodje! V Krminu smo letoš ustanovili podružnico sv. Cirila in Metoda, ki naj zbira naše rojake v krog ter tako ohranja svojemu rodu. Podružnica pa bode tudi skrbela, da se ne bode naša mladina — naša nada potujčila in izneyerila svojim očetom. Podpirala bode tudi našo »Narodno šolo«, katera more biti vsakemu pravemu, zavednemu Slovencu mila in v ponos. — Velecenjeni somišljenik! Podružnica bode pa le tedaj kos svoji si stavljeni nalogi, ako bode kar največje število zavednih Slovencev zbranih v njenem krogu. Vabimo torej vas tem potom, da blagovolite kot zavedni Slovenec pristopiti k naši podružnici, ter ji gmotno in mo-

ralno pripomoči do cilja — do boljše bodočnosti našega naroda. Zbog male članarine letno 2 K, upamo, da se Vaše blagorodje zanesljivo pridruži našim častitim članom podružnice; hvaležnost bode Vam vračala naša srca, naša mladina in lepša, milejša bodočnost našega naroda. Za odbor Ciril Metodove podružnice v Krminu, dne 26. mauca 1912. L. Erjavec, blagajničarka.

Ciril-Methodova slavnost v Volčji dragi, ki se v ponedeljek ni mogla vršiti, se bo vršila v nedeljo 2. junija po istem vsporodu. Pričakuje se obilne udeležbe.

Za javna dela v Furlaniji.

Minister javnih del Trnka je naznačil te dni furlanskemu državnemu poslancu dr. Bugatto tole:

»Ker sta dodeljena sedaj stavbeni ekspozituri v Gradišću dva stavbena uradnika, ni mogoče misliti za sedaj na ustanovljenje druge ekspoziture pri okrajnem glavarstvu v Trziču, ker bi bili obe ekspozituri preveč blizu.

Kar se tiče vodnih del, bo tehničnemu osebju Primorja pristojno delo olajšano od vodstva del za regulacijo Soče in pritokov, ki se ustanovi sedaj v Gradišću.

Dela za regulacijo hudournikov pripadajo poljedelskemu ministerstvu.

Vrhutega je pooblaščen namestništvo v Trstu sprejeti še dva stavbena vezbenika k sistemiziranemu številu tehničnih uradnikov in tudi dva druga tehnična pomočnika in risarja (skupaj 5 uradnikov) za cestna dela, ki se imajo izvršiti v Furlaniji.

No, kakor se vidi, začno v kratkem v Furlaniji s celo vrsto javnih del velikega, občekoristnega obsega.

Izjava.

»Novemu času« iz Rihemberga s 24. 5. 1912. dajem na znanje, da mi niti od daleč ne pride na misel, darovati kak znesek »Kat. tiskovnemu društvu« in sicer iz razloga, ker imamo pri nas potrebnejše ljudi, da se jih podpira nego metati denar v klenikalno brezno.

Podtikaču v »N. Č.« voščim dober tekl ter mu javno tem potom naznanjam, da sem izvoljen na čisto naprednem programu in ostanem do smrti zvest sin poštenja in pravice.

Kljub temu, prizadeval si bodem pa ob vsakem času braniti pravice nasprotno mislečih občinarjev, ki bodo, ko jim pade mrena raz oči, hvaležni vodstvu naše napredne stranke, ki si je v potu svojega obraza pridobila zmago in s tem rešila občino iz rok ljudij, kojim je lastni želodec Bog in so jim potrebe reveža ničla.

Ivan Colja,
župan v Rihembergu.

Domače vesti.

Tura na Migovec. — V nedeljo 2. junija napravi pri količkaj ugodnem vremenu nekaj članov S. P. D. turo na Migovec 1884 m. Z I. vlakom ob 12.40 do Sv. Lucije, dalje peš mimo Tolmina čez Kuk na planino Razor, kjer se bo kuhal ob pol šestih obligatni čaj. Za nekatere se bo vdobilo tudi obligatni fižol, napravljen na kisló. Po menaži odhod ali boljše rečeno odlaz na Migovec; sestop čez Škrbino po snegu k Bohinj. jezeru. Povratek z večernim vlakom. Korajžni in dobro opremljeni hribolejzci dobro došli!

Promoviral je na graškem vseučilišču za doktorja prava tržaški rojak Andrej Sosič, odv. kandidat.

Ljudska veselica Goriškega Sokola dne 19. t. m. in poročilo o nji je ostalo marsikomu v želodcu. Razkoračila se je »Gorica« in vse, kar je bolj rdeče katoliško pobarvano, in vsi ti so konstatirali, da je bil nastop Škola proti najprimitivnejšim narodnim paragrafom. Ni bilo zastav, ni bilo krojev, celo Italijani in Nemci so prišli na »šagro« itd. Mi se jim popolnoma pridružujemo in z njimi vred ogorčeno protestiramo proti temu zapostav-

ljanju mile narodnosti in naše trobojnice in želimo, naj naši bratci pri prvi priliki pokažejo, kako se izganja v Gorici Belce buba, kako se prireja veselice v senci naših trobojnic, s pohodom po mestu in slavnostnim govorom dičnega prvoboritelja g. X kje na Travniku. Mi si za sedaj tega še ne upamo, ker nismo orli ampak le Sokoli, in ker nam je bila vsa ta malenkost prepovedana. Če pa kdo ni zadovoljen s demokratskim ozračjem, v katerem se mi gibljamo, nas ne more zanimati, mi ostanemo v tem oziru nepoboljšljivi grešniki, tudi če bo g. X in vsi drugi, ki so morda ravno radi tega manjkali, radi tega jokali od žalosti. Da si upamo celo naše nastope nepristransko kritizirati, to je pa že preveč. Kakor se vzame, gospod X. Mi smo slučajno prišli že tako daleč, da brezobzirno sodimo svoje lastne napake, ne le tujih, ker s svojimi nastopi ne nameravamo uganjati nikakih pajacov, ampak hočemo pokazati, kaj hočemo in koliko smo že dosegli. Da pa je kritika nekaj koristnega, naj nam g. X. le verjame in le obžalujemo, da njegovi vrli »pitičci« niso še prišli do tega, in kakor kaže, najbrž nikdar ne pridejo. — Vaš prijatelj V.

Torej oproščeni. — Pred poroto v Celju je bil Kregar oproščen težke obtožbe radi znanih sleparij pri predzadnjih volitvah v Kranjsko-trgovsko in obrtno zbornico. Oproščeni sta tudi soobtoženki in bivši diurnist zbornice, ki je bil orodje klerikalcev, da so mogli slepariti. Sleparije so dokazane. — Klerikalci pa so dosegli, kar so hoteli doseči, namreč oprostitev Kregarjevo. Iz maščevanja so spravili Ribnikarja v preiskovalni zapor. Še vedno je v zaporu. Kaj se zgodi z njim? Klerikalci so vsegamogočni. Spravijo so ga v preiskovalni zapor, spravijo ga lahko tudi iz zapore. Kregar je prost, torej ni več vzroka za maščevanje. Naj bi bil prost tudi Ribnikar. Ali bi ne bilo tako prav?

Kako zlobna in škodoželjna je »Gorica«, je pokazala zopet enkrat v svoji 42. številki v vesti o »Liberalni brezobraznosti«. — Nekdo je čutil potrebo, spregovoriti par besed o »Goriški Zvezi«. Uredništvo »Soče« ni imelo vzroka, odkloniti dopis, kajti »Goriška Zveza« vendar ne spada med kake skupne točke goriških Slovencev obeh strank, o katerih bi ne smelo biti javne diskusije. Notica v »Soči« je le odgovor na tendenciozno in provokatorično baharijo v »Novem Času« — kaj se torej tu vmes meša »Gorica«? Pomešala se je vmes s hudobnim namenom ter pograbila po — skupnem delu na narodnem in gospodarskem polju. Kaj ima opraviti ona vest v »Soči«, katero je izzval bahaški »Novi Čas«, s skupnim narodnim in gospodarskim delom? Odgovor v »Gorici« kaže le, kako malo resnične volje za skupno delo mora biti pri pisnih takih vestih v »Gorici«; ako bi vsaka taka časnikarska vest, izzvana po klerikalcih, že spodila pristaše S. L. S. s skupnega torišča, to bi bilo pač prečudno, to bi kazalo očitno, da ne marajo nobenega skupnega dela. Zlobne vesti v »Gorici« in »Prim. listu«, nesramni stalni napadi na napredne zavode v teh dveh listih čisto nič ne odvrtačajo naprednjakov od skupnega dela! Ne razumemo torej, zakaj bi podrla skupno delo kaka notica o »Goriški Zvezi«! — Neumno je tudi, kar govori »Gorica« o mole-dovanju in prosjačenju. Pri skupnem delu ne more biti govora o mole-dovanju in prosjačenju. Pokažejo pa se prilike, novi slučajji, ki zahtevajo skupno delo. — »Gorica« naj torej molči in nikar ne podira!

O čipkarski obrti je priobčila »Gorica« pred kratkim uvodni članek, v katerem pravi, da ve iz dobrega vira, da pride n. pr. v cerkljanski okraj od te obrti na leto do 80.000 K, v čepovanski (okraj?) od 50.000—70.000 K in tudi drugodi so uspehi zelo povoljni. Tako »Gorica«. — Radi bi vedeli, odkod ima »Gorica« tisti »dobri vir«? Saprabol! Čipkarstvo nese »špice« dajejo ogromen zaslužek. Pomislite, samo na Cerkljansko dajejo »špice« 80.000 K na leto, v Čepovan pa 70.000; to je 150.000 K na leto. Kdaj jih zasluži ubogi kmet z drugim delom, ko pa zaslužijo de-

Vzemite.

ako imate nahod, hripavost, zasliženje ali težko sapo, Fellerjev fluid z znamko »Elsa-fluid«. Sami smo se prepričali pri bolečinah v prsih, v vratu itd. o njegovem lekačnem kakovosti utehajočem, oživljajočem učinku. Dvanajsterica za poskušnjo 5 kron, dve dvanajsterici K 8⁰⁰ franko. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsa-trg št. 264 (Hrvatsko).

klek s kloklanjem tako visoke svote! Po 2 K na dan zaslužijo! Pusti, kmet, drugo delo, polje, njive vinograd, kaj to — klek-ljanje nese! Cela Goriška naj kleklja! — Veliko budalosti in farbarij je že napisala »Gorica« tekem svojega grešnega življenja, toda takih pa še ne, kot v svoji 40. številki leta 1912. — Vidi se, da pišejo o takih rečeh ljudje, ki ne razumejo prav nič o čipkarskem delu, ki ne vedo, da okorne roke poljedelk ne morejo napisati lepih čipk, ki bi se drago prodale, ter ki ne vedo, da so z roko delane čipke že pred časom podlegle konkurenci umetnih čipk. — Za čipkarstvo je bil na Dunaju centralni urad in v tem je bil iz Idrije učitelj Vogelnik, pa se urad ni obnesel in v Idriji je moral nazaj v Idrijo. V Idriji so drugačne klekarice, kot po naših hribih, pa ne morejo toliko zaslužiti, kolikor zaslužijo, pa le v »Gorici«, hribovske poljedelke, kadar se usedejo k »povstru«. Centralni urad je propadel — ali Cenkljansko in Čepovan bogatita od »špic«.

Kuratorij za pospeševanje obrti in deželni odbor sta pripravljena, zanesti čipkarsko bogastvo v vsako občino. Le na delo!

Trobentač čukov v Vipolžah odpeljan v goriške zapore. Pišejo nam: V Vipolžah so ustanovili Slovensko kat. izobraževalno društvo, dalje so ustanovili »Orla«, sam »hopsasa« je bil za krstnega munca in večkrat prihiti tje dol, da se prepriča, kako se razvija. Pred kratkim je imelo društvo veselico. Prignali so od vseh vetrov mladino skupaj. Morda so preveč jeli in pili ter potem korajžni bili — nad kožo in pod kožo »rusi« in zgodilo se je, kar se godi v takih društvih — polnjanje in nekateri trde, da postanejo Vipolže, ki je bila še pred letom mirna in nedolžna vasica, »Sodoma in Gomora«; žvepleni ogenj naj jih uniči ... Odpeljali so v sredo pretoklega tedna v goriške zapore Jož. Sirka, trobentača tamkajšnjih čukov radi nedovoljenega početja z nedoraslo deklino.

Čudno, da ne ve »Gorica«, ki je bila ono soboto tako gostobesedna, o tej stvari ničesar povedati. Saj se njeni dopisniki navadno oglašijo za vsako malenkost. Morda pereče, da je bil S. liberalce. Pri njej je vse mogoče.

Štrajk zidarjev v Gorici. — Proglasen je bil štrajk pred dnem, kateri so določili gospodarji za odgovor na zahteve delavcev. Zato gospodarji tudi niso hoteli odgovoriti na predloženo jim spomenico, tak da po štrajku še ni bilo mogoče priti do kakih pogajanj. Včeraj so imeli zidarji zborovanje. — V soboto so dobili vsi plačilo; organizacija je dala podporo tudi neorganiziranim štrajkovcem.

Nekaj zidarjev je odšlo iz Gorice na delo drugam.

O poskušeni goljujiji, dobiti s ponarejenimi dokumenti 6000 K pri neki banki v Gorici, smo poročali v soboto. Nekdo je hotel dobiti za občino Bate omenjeno svoto, se predstavil za župana iz Bat ter predložil zapisnik seje s podpisni in pečatom ter z dopisom dež. odbora, vse ponarejeno, ali posrečila se mu ni njegova nakana. Seveda so iskali storilca in sedaj so baje aretirali nekega človeka, ki je osumljen poskušene goljujije.

V Sezani vprizorijo člani tržaškega slov. gledališča v nedeljo 2. jun. predstavo burke »Klofuta za 100.000 frankov«. Predstava bo »pri 3 kronah«.

Dež zadnje dni je napravil veliko škodo na črešnjah. Koliko je kmečkih ljudi, ki komaj čakajo, da obrodijo črešnje; kazale so lepo, ali dež zadnje dni je napravil obširno škodo. Zato pa so tudi hiteli s črešnjami na trg. Tudi trta je bila v nevarnosti, da jej dež škoduje. Polje je bilo suho in potrebno dežja. Ali sedaj je čez in čez dosti pomočeno; potreba je lepega vremena. Danes se je po dolgem času zopet prikazalo solnce, za njim pa zopet grozilni oblaki.

Narodna delavska organizacija v Gorici, priredi v nedeljo dne 2. junija t. l. ples na vrtu g. Gorjanca (Attema na Kornu). Vstopnina: na veselilni prostor 20 vinarjev, k plesu 7 listikov 1 krono, posamezni listki 20 vinarjev. — K obilni udeležbi vpljudno vabi veselilni odbor.

Nesreča. — Voli, uproženi v voz, se je splašil kmetu Andreju Lutnanu za gradom v Gorici. 3 letna deklica Frančiška

Podberšič je prišla pod voz in kolo jej je šlo črez telo. Čez čas šele so ustavili in ukrotili vola. Deklica je sicer nevarno ranjena, vendar upa zdravnik, da jo ohrani pri življenju.

Na c. kr. moškoin učiteljsku v Gorici bo vpisovanje za sprejem v prvi tečaj v četrtek, dne 4. junija t. l., od 8.—12. ure dop. Vse drugo na črni deski v zavodu. Pripominja se, da se meseca septembra ne bodo več sprejemali gojenci za prvi tečaj, ako bo že po sprejemnih izpitih meseca junija doseženo najvišje možno število gojancev-prvoletnikov (Štirideset).

Aretirali so v Gorici nekega Josipa Vaida z Ogrskega, ker je na sumu, da je kradel ure, verižice in razne druge reči.

Radi težke telesne poškodbe sta bila obtožena dva delavca pri novi vojašnici v Tolminu. Poškodovanec je Josip Jermol iz Tolmina. Obsojena sta vsak na 2 meseca težke teče.

Ob otvoritvi zdravilišča Rogatec-Slatina, ki je mnogo posečano alpsko zdravilišče v vzhodnih apenih alpah, se je tam strnila mnogobrojna množica gostov, ki nestrno pričakuje na otvoritev Styria-Donati vrelcev, vsebnajočih krepkih magnezijsko-galunovih soli. Živahno posečanje v prvih poletnih dneh, ki se veča od leta do leta, se mora pripisovati dejstvu, da se težko najde kraj na tej zemlji, ki bi vso spomladno krasoto živahnejše izražal, ki bi vzvišenejše povdigoval človeško čut, in jo napolnjeval z veselimi nadami, nego ta gorati in hriboviti kraj jugovzhodnega Štajerskega, poln ljube in bujne vegetacije. Skrbi se pa tu tudi za mnogovrstna razvedrila: izborna zdraviliška godba, igre na planem, dvorana za čitanje, knjižnica, tombola itd. V bodočem mesecu se otvori stalno kino-gledališče v koncertni dvorani nove zdraviliške hiše. Vazna novost v zdravilnih sredstvih je naprava Radium-inhalatorija s katerim se je pridružilo naše zdravilišče drugim avstrijskim naprednim kopališčem, ki negujejo Radium-therapie.

Sokolski vestnik.

Sokol v Ajdovščini priredi dne 31. t. m. skloptično predavanje o Pragi. Začetek ob 8 in pol zvečer.

Vsesokolski zlet v Pragi. — Šest let po četrtem zletu se je vršil l. 1907. peti. — V 6 letih velikanska razlika. Velikanski prostor na Letni je bil dan za dnem napolnjen s tisoči. 8000 telovadcev za proste vaje, skoro 3000 članic, tekmovalcev 176 vrst za nižji in 19 vrst za višji oddelek, za prvenstvo 36 posameznikov, razen teh drugi tekmovalci v skupnem številu 1873. Vršili so se slavni šahovi turnirji, nastopi naraščaja, gostev, ameriškkih Sokolov. Mednarodna tekma je privedla v Prago zastopnike vseh večjih narodov in tu so se merili zmagovito Sokoli z vrstami najbejlišjih telovadnih organizacij sveta. V sprevodu je korakalo 220 jezdecev, 12.555 čeških Sokolov v kroju in tisoči drugih, deputacij, gostov in tekmovalcev, 231 zastav je plapolalo nad glavami, 16 godb je igralo. Občinstva po ulicah stotisoči, ki je z vriskom pozdravljalo svoje Sokole. Potem proste vaje, ki jih je gledalo 125.000 občinstva, nastopi vrst, skupine, vse različne tekme v teku, plavanju, rokoborba, metanje diska — trajalo je neprestano skozi 4 dni. Zraven tega mednarodna tekma, ki je prinesla Čehom zmago, pri kateri so prvič nastopili Slovenci in dosegli časten vspeh. Stroškov je bilo K 288.556, čistega dobička 180.971 K. Slovencev se je udeležilo zleta 422, tekem v višjem oddelku 2 vrsti, v nižjem 6 in 1 vrsta mednarodne tekme. Zlet je vspel nad vse sijajno in vzbudil največje zanimanje po celem svetu. Sokolski telovadni sistem se je izkazal nad drugimi, sokolske organizacije so se utrdile in okrepile. Takrat je bilo v Slovenski Sokolski Zvezi združenih 30 društev, letos 112.

VI. Vsesokolski zlet v Pragi je začel dne 26. t. m. V pondeljek je bil predstavljen Maratonski prizor, nastop 3000 naraščaja in 70 vrst, ki se je imel vršiti 26. t. m. je bil radi slabega vremena prenesen na prihodnjo nedeljo.

Pozor! Še enkrat vabimo vse brate in prijatelje »Sokolstva«, naj prihitijo na binkoštno kvatranco t. l. dne 2. junija t. l. ra-

dovat se v našo po krasni legi široko znano-občino. Ta dan priredi odslek ajdovskega tel. društva »Sokol« v Rihembergu veselico z zanimivim vspeedom: telovadba, godba, petje, burka, ples.

Vstopnina k veselici 40 v, sedeži I. vrste 60 v, II. vrste 40 v. Vstopnina k plesu po 20 v komad ter po šest komadov za 1 K. Pri veselici in plesu bode svirala polnoštevila prva Tržaška narodna godba, poš vodstvom svojega vrlega kapelnika F. Majcena v svojem društvenem kroju. Začetek veselice točno ob 3. uri popoldne. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo tel. orodja, se preplačila hvalžno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ob tej priliki pod geslom svoji k svojim priporočamo sledeče gostilne: Anton Geržec Vas, Anton Pečenko, Gornovo, Ljudvik Čebren pri pokopališču in Leopold Ličen, Korp. Torej na veselo svidanje želi in kliče Vam vsem rodoljubom gromovit Sokolski: Na zdar! Odbor.

Zveza narodnih društev.

Gradišče. Pevsko in bralno društvo na Gradišču priredi dne 23. junija t. l., kakor je že bilo javljeno pred časom, veliko naravno slavlje o priliki vzdajanja spominske plošče Simonu Gregorčiču. Več narodnih društev se je že prijavilo za prijazno sodelovanje. Kot slavnostni govornik nastopi gospod dr. Fran Ilešič, c. kr. gimnazijski profesor in predsednik »Slovenske Matice« v Ljubljani.

Ob enem se vnovič prosi bratska društva v okolici goriški in tuči drugod, da bi ne prirejala istega dne veselice, pač pa naj prihitite na Gradišče, da bode slavnost tem sijajnejša. Dnevni red in podrobnosti te slavnosti se objavi v kratkem. — Odbor.

Pevsko izobr. društvo »Prešeren« v Št. Petru pri Gorici priredi o priliki birnovanja dan sv. Petra in Pavla javno tombolo s koncertom. Obširnejše poročilo prihodnjč. Morebitni čisti dohodek boče za ustanovitev javne ljudske knjižnice.

Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Iz Ajdovščine. — Sklep šolskega leta obrtno-nadaljevalne šole v Ajdovščini bo dné 9. junija t. l. v šolskih prostorih z razstavo letnih izdelkov obrtnih učencev.

Izvozni trg v Gorici. — Na izvoznem trgu je bilo včeraj 1000 kvintalov črešenj, kvintal je stal do 62 K; 60 kvintalov graha po 32 K; 12 kvintalov špargljev po 86 K; 10 kvintalov krompirja po 28 K; 1.30 kv. jagod po 120 K.

Danes je bilo na trgu črešenj 200 kvintalov po 88 K poprečno.

Izvozni trg v Krminu je bil otvorjen 25. t. m. Prve dneve se je prodalo precej črešenj, baje jako drago.

Državne ustanove. — Na c. kr. državni obrtni šoli v Ljubljani (stavbno obrt. šola, delovodska šola za kovinarske obrti, mojstrska šola za mizarstvo, strokovna šola za lesno in kameno kiparstvo, ženska obrtna šola za šivanje perila in oblek, za umetno vezenje) je za prihodnje šolsko leto oddati več državnih ustanov po 30—40 K na mesec. Prošnje za te ustanove je vložiti najkasneje do 20. junija t. l. pri šolskem ravnateljstvu, ki daje tudi vsa potrebna pojasnila.

Goriška kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Danica« naznanja, da prenešana dirka in srečkanje z veselico se bo vršila 23. junija t. l. Naprosena so vsa cenj. društva, da vpoštevajo to pri svojih prireditvah.

Kolesarsko društvo »Danica« priredi prihodnjo nedeljo izlet po Krasu. In sicer I. oddelek jutraj ob 7. uri s kolesi izpred društvenih prostorov do Štanjela. II. oddelek opoldne z vlakom do Štanjela in potem skupaj s kolesi skozi Komen v Gorjansko k veselici Kol. dr. »Mirija«. Nazaj pa skozi Nabrežino, Sesljan, Jamlje in čez Miren v Gorico.

Politični pregled.

Iz ogrske zbornice. — Včeraj je prišla generalna debata o brambnik predlogah. Na koncu seje so interpelirali Ju-

stovci in Košutoveci radi volilnih sleparij vladne večine v volilnem okraju Zenta (glej uvodni članek!). Seja danes. — Opozicijske stranke so imele dolge konference radi volilne reforme. Doseglo se je zedinjenje v tem smilu, da naj znaša število volilnih upravičencev 2.500.000. Na učni minister Zichy je rekel, da bo zahtevne opozicije priporočal v ministerskem svetu.

Novela k zakonskemu načrtu o vodnih cestah. — V dosedanem načrtu je proračunjenih za vodne ceste 350 milijonov. Vlada hoče dodati še 35 milijonov; od teh pojde 10 milijonov za nemški del Češke, 3 za Dol. Avstrijo, 22 za alpske dežele.

Vojna v Maroku. — Protektorat nad Marokom je bil izbojevan po trdi diplomatični kampanji; ali sedaj je treba še prave vojne za Maroko. Pričeli so se boji, ki pomenijo vojno. Berberji naskakujejo Fez, katero mesto brani francoski general Lyantey s svojimi četami. Približajo se se prav mestni mu zidovju. Zadnja poročila trde, da so Berberji udrli celo v mesto. Dosedaj so v bojih z Berberji imeli Francozi že velike izgube.

Vojna med Turčijo in Italijo.

Razne vesti.

Zadnji čas je bilo več malih bojev pri Buhamehu za Tripolisom. Turki so imeli baje znatne zgube. Zahodno Sidi-Sajda so Italijani porušili turške utrdbe. Poroča se tudi o spopadih pri Ain-Zara. Vodilni zrakoplovi in aeroplani rekognosirajo nastanlišča Turkov in Arabcev, ne da bi naleteli na kake posebne premembe. — Italijanska vlada je izdala oklic na vse Italijane, ki so smeli ostati v Turčiji, naj se vrnejo v domovino; preskrbi se jim delo doma. —

Razne vesti.

Strankin zbor soc. demokratov se je vršil v nedeljo v Ljubljani. Navzoči so bili tudi poslanci češki, italijanski, srbski, hrvaški, došlo je več pozdravov soc. demokratične stranke iz Nemčije, Italije itd. S Primorskega je bilo zastopnikov organizacij 21. Sprejeli so razne resolucije, v katerih protestirajo proti stagnaciji avstrijske politike, obsojajo absolutizem na Hrvaškem, nastop ogrske vlade ob budimpeščanskih nemirih, želijo soc. dem. zmago glede posplošenja volilne pravice, obzalujejo odcepitev enega dela češkega proletariata itd.

Aviatik Widmer se nahaja v Cetinju, kjer je hotel vzleteti s svojim »Bleriotom«. Toda ni mogel, ker manjka presije zraka vsled lege Cetinja med gorami. Tako poročajo iz Cetinja.

Obsojen na smrt. — Pred poroto v Trstu je sede na zatožni klopi Peter Jakomin, obtožen, da je zapodil z rožnen blizu Kubeda Ant. Udoviča. Razprava je bila laška. Porotniki so pritrtili glavno vprašanje o umoru z 9 da in 3 ne, na kar je sodni dvor obsodil Jakomina v smrt na vešala. — Obsojenec je, vprašan, če sprejeme kazen, rekel: da. — Predsednik porotnikov je prosil sodni dvor, naj prosil za obtoženca pomilostenje.

Dalje na 4. strani.

Biser

med vsemi žitnimi kavami je Franckova Perl-rž.

Vsak požirek iz škodelice poljuje premoč te fine kakovosti.

K vsaki žitni kavi pa je, da se doseže v resnici poln okus in lepa okusna barva, treba pridjati malo porcije

pravega zagrebškega Franckovega

pridatka za kavo

Obje vrsti dobite se v vsaki spec. trgovini

Proti trgovini z dekleti. — Železniško ravnanje v Erfurtu je železniškemu uradništvu, ki spremlja vlake, naložilo, da opazuje potnike in vsak le malo sumljiv slučaj trgovine z dekleti takoj s prve postaje brzojavno naznani na ono postajo, do katere imajo sumljivi potniki vozne listke. Na ta način se hoče pospešiti boj proti trgovini z dekleti.

Sleparjenje z vozniki listki na galških železnicah. — V Krakovem, Trnovem in Lvovu so bili aretovali številne železniške sprevodnike, kolodvorske vratarje in druge uslužbence državne železnice, ki so prodajali potnikom že rabljene vozne listke ali pa jih brez teh spuščali na vlak. Ker pa kljub temu še niso prenehala taka sleparstva, je železniška uprava v noči 27. maja izvršila v vlakih št. 20 in 120, ki prihajata iz Lvova v Krakov, nepričakovano revizijo. Na podlagi te revizije so aretovali 76 oseb, med njimi mnogo konduktorjev in potnikov, ki so jih zopet dobili deloma z rabljenimi vozniki listki, deloma brez njih. Revizijo je izvršilo 18 revizorjev in večje število policijskih uradnikov.

Cela vas je zgorela, kakor poročajo iz Lvova. To je vas Barszewswice, ki jo je ogenj upepelil.

Umorjen milijonar. — V Santjago so našli umorjenega milijonarja Todlivera in njegovo ženo. Oba sta imela mnogo ran. Bajce ju je usmrtil njen tajnik Louis.

V Pragi so neznaní vlomilci na Binkoštna praznika oropali dva poštna urada.

Koliko izdajajo evropske države za ogleduhe. — Vsaka država ima doma in v tujini špijone, ki jih seveda drago plačuje. Avstro-Ogrska je izdala za svoje detektive letno 1.500.000 kron, Francija en milijon frankov, Nemčija 1.654.000 mark, Anglija 1.200.000 kron, Italija tri milijone lir, poleg tega pa še 696.000 lir in 920.000 za podobne namene, ki niso natančneje označeni. Rusija je plačala za špijone leta 1900. 7.600.000 kron na ukaz carja poleg pa še celih 6.700.000 za razne policijske namene. V tem se vidi, kakša policijska država je Rusija. Znano je, da so med špijoni in detektivni navadno malovredni ljudje, ki si čimna iščejo »zarot«, da zaslužijo več denarja.

Škandal na belgijskem dvoru. — Vsi listi v Bruxellesu se bavijo s škandalom, ki se je dogodil na dvoru: O priliki neke male slavnosti v dvornem parku je baje prešenetila kraljica Elizabeta svojega soproga — belgijskega kralja, ko je preintimno objemal neko sobarico, na katero je kraljica takoj izstrelila več strel in jo usmrtila. Govore, da ni bil ta prvi slučaj, ko je zasačila kraljica svojega soproga na potu nezvestobe. Dalje prinašajo časopisi, da je povabil kraljev tajnik vse žurnaliste k sebi in jih v kraljevem imenu prosil, da molče o tem dogodku. S tem dogodkom so baje tudi kompromitirani različni člani dvora.

Zrtev klerikalnega hujskanja.

Pred deželno sodnijo v Ljubljani se je vršila razprava proti 14 letni učenki meščanske šole Alojziji Počkarjevi iz Postojne zaradi krivega pričevanja in proti posestniku Luki Leskovcu, njegovi ženi Mariji in proti šivilji Mariji Dolencevi zaradi napeljevanja in zapeljevanja h krivi prisegi v svojo korist.

Vsi obtoženci so zagrizeni klerikalci in le strast doščevanja in škodaželjnost jih je spravila na obtožno klopo.

Stvar se je vršila sledeče: Drugi dan po občinskih volitvah v Postojni, pri katerih so klerikalci pogoreli, še je vračalo več deklic od pevske vaje. Med temi sta bili tudi obtoženka Alojzija Počkarjeva in njena tovarišica Marija Mitrijeva. Pogovarjale so se dekleta v volitvah. Vse deklice so bile napredne, le Počkarjeva se je trdovratno izdajala za klerikalno. Ko je prišla Počkarjeva domov, je doma pravila o tem dekliškem pogovoru in dostavila, da je Mitri rekla: »Živelj liberalci, hudč naj vzame kaplana.«

Ta izmišljena laž se je hitro razširila po klerikalnem taboru in drug za drugim so hodili klerikalni kleče, lažerji h kaplanu Kapuš tožiti zlobinjo. Ko je Mitri to izvedela, je tožila tri take junake zaradi obrekovanja. Obsojeni so bili vsak na 14 dni zapora.

Med tem pa je Počkarjeva, ki se je zbalala posledic in ker je bil obsojen tudi njen ded, preklicala svojo trditvev in priznala, da se je samo iz maščevalnosti zlagala. Toda obsojeni so zahtevali od nje, da naj priča pred sodnijo, kakor je govorila prvič, kljub temu, da je bila to laž. In res so neizkušeno deklo spravili ti brezobzirneži tako daleč, da je pri vzkladni razpravi, ki se je vršila na predlog obsojenec in v kateri je vzkladna sodnja dovolila zashsanje priče Počkarjeve, Počkarjeva priznala svojo krivdo, priznala jo je že drugi dan v posebni vlogi na sodnijo in povedala, da je bila v krivo pričevanje zapeljana. Tako govori, so ji rekli, le trdo se drži, mi in gosp. Pegan te že rešimo, če bo kaj hudega. Ostali trije obtoženci zamikajo, da bi deklico nagovarjali h krivi prisegi. Zashsanjih je bilo veliko več, ki pa v bistvu niso mogli izpovedati ali niso vedeli nič posebnega.

In konec te žalostne afere je bil ta, da imajo klerikalci zopet novo mlado žrtev na vesti: Učenka Počkarjeva je bila obsojena na 14 dni zapora, zapeljivci pa so bili oproščeni in sicer Marija Dolenceva na predlog državnega pravdnika, ker je Počkarjeva tudi sama priznala, da jo ta ni nagovarjala h krivemu pričevanju, ostala dva pa sta bila oproščena radi pomanjkanja dokazov.

Proda se posestvo

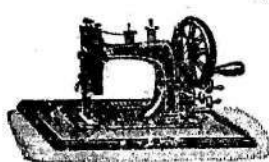
obstoječe iz travnikov, vinograda, gojzdov, zraven pripadajočimi gospodarskimi poslopji in 3 hiš z dvema vrtoma in dvoriščem. Kupni pogoji jako ugodni. Blagovoli naj se vprašati pri Vekoslavu Lokarju v Ajdovščini.

Odlikovana pekarija in sladstevarna Karol Draščik

v Gorici na Koran v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerji, na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogo brojna naročila ter obljublja solidno postrežbo: po jako zmernih cenah.

Velika zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrijonov itd. Mehanična delavnica. Poliranje z električno gonilno silo ter emajliranje dvokoles na plin. Kolesarjem v korist! Kdor hoče staro dvokolo obnoviti, naj ga takoj pošlje emajlirati stane K 6.—, v različnih barvah K 8.—

Pri

Batje I-u

Gorica

Stolna ulica 2-4.

Prodaja tudi na obroke.

Ceniki poštnine prosti.

Velika izbira že rabljenih dvokoles in vsakovrstnih strojev.

Kako se obranimo želodčnih bolečin?!

Takim boleznim, na katerih trpi dandanašnje človeštvo, se pride vspešno v okom ter se jim more energično nasprotovati s tem, da se pravočasno uporablja

Dr. Engel-nov nektar.

Kajti močan želodec in dobra prebava tvorijo temelj zdravega telesa. Kdor hoče svoje zdravje ohraniti tudi do starosti, naj uporablja po svojih izvirnih uspešnih sloviti

Dr. Engel-nov nektar.

Ta pijača, ki je izdelana iz izvrstnih žilnih sokov in iz vina, vpliva vsled svojega vsestnega izdelovanja jako dobrodelno na prebavo liki želodčni liker, oziroma želodčno vino ter nima nikakih škodljivih posledic.

Zdravi ali bolni lahko uživajo ta nektar, brez da bi škodovali svojemu zdravju. Nektar vpliva pri pametni uporabi pospešujoče na prebavo in vzbudljivo na tvoritev sokov.

Zato se priporoča vžitek

Dr. Engel-novega nektarja

vsem, ki si hočejo ohraniti zdrav želodec.

Nektar je dobro sredstvo proti želodčnemu katarju, krču, bolečinam, težki prebavi ali zasliženju. Ravnotako ne dopusti nektar, da se dobi zaprtje ali stisko ali količne bolečine ali srčno utripanje, ohrani temveč dober sen in živahen tek, zadržuje torej nespčnost, duševno močevje, glavo in nervozno utrujenost.

V širokih svojih ljudstva razširjen nektar vzdržuje veselost in veselje do življenja. Nektar se dobiva po 3 K in 4 K steklenica v lekarnah sledečih krajev: Gorica, Kormin, Gradisce, Romagn, Ajel, Campolongo, Ronke, Tržič, Ajdovščina, Gor. Idrija, Tolmin, Kanal, Videm, Palma, Cervinjan, Oglej, Fiumičel, Gradež, Sezana, Vipava, Postojna, Milj, Trst itd., kakor tudi v lekarnah v vseh večjih in manjših krajih Gorisko-Gradišanske in sosednih dežel. Tudi razpošiljajo lekarnarje v Gorici 3 ali več steklenice nektarja po originalnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahtevajte izrecno

Dr. Engel-nov nektar.

Moj nektar ni nobeno tajno sredstvo, njegove sestavine so: samos 200, vino malaga 200, vinski škrljaj 50, glicerina 100, črno vino 100, sok jerebike 100, črešnjev sok 200, brinje 30 in mnogo drugih zelišč. Te sestavine se pomešajo.

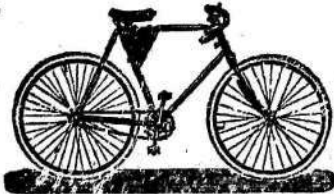

Kupujte samo dvokolesa „Allena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste bodisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji Original Victoria so najprilicnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsako

vrstno šivanje in šitkanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen.

Puške, samokrese, slamoreznice in vse v to stroko spadajoče predm te se doli po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stalnem trgu št. 9. GORICA.

Naznanilo. Dr. Ludvik Treo,

glasom sklepa c. kr. višje deželne sodnije v Trslu z dne 30. aprila 1912 vpisan v imenik

kazenskih zagovornikov, izvršuje vse tozadevne posle v pisarni
dr. Dragotina Treo
v Gorici, Trgovski dom.

Registrirna blagajna

najnovejšega sistema št. 542 s štirimi predali ter najatančnejšo kontrolo se radi opustitve trgovine proda **mного pod tovarniško ceno!**
Naslov pove iz prijznosti upravništvo tega ista.

Fina istrska naravna vina.

Rizling bel liter po 52 vin.

Teran črn „ „ 56 „

— Prodaja se od 56 litrov naprej. —
okušuje se in prodaja v bivši kleti

Sicherle & Comp. — Gorica
Via Teatro 20.

Anton Pezlatky v terenski naslednik Jos. Terpin.

PREJETA NA DRŽENO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče mirubarškega in drugega blaga ter tkanin, preje in olinj.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

— Ročni venci. — Masno knjižnice.

Šišna obuvala za vsa letna časa.

Posebnost:

Semeni za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Varstvena znamka: „Sidro“
Miniment. Capsici comp.

Nadomestek za

Anker Pain-Expeller

je povsod priznano kot najboljšo sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno 80 vin., K 1-40 in 2— se dobi po vseh lekarnah. Pri nakupu tega, tako priljubljenega zdravila, se je posluževati le originalnih steklenic v skatljah z našo varstveno znamko „sidrom“, ker le tako je zagotovljeno, da je izdelek pravi.

Dr. RICHTERJEVA LEKARNA

pri „zlatem levu“ v Pragi

Isabothgasse št. 7 nova
Dnevno razpošiljanje.

Nanut & Bregant

avtorizovana stavbena tvrdka
v Gorici

ulica Adelaide Ristori št. 5
se priporočata p. n. občinstvu za vsa stavbena dela. Izdelujeta vsakovrstne načrte, proračune in kolavdacije po najnižjih cenah.